

Sikeres új program a TMTE szakmai palettáján

Háromnapos speciális színtan workshop

Bajczár Éva
textiltervező iparművész

A megálmodóval, Bajczár Éva textiltervező iparművésszel az elmúlt évek során olyan kisebb-nagyobb projektekben dolgoztunk már együtt, mint a „Színtrendek-Trend-színek” konzultációk, vagy a 2015-ös INTERCOLOR Nemzetközi Konferencia. Az én realista és az ő érzékeny, művészi világlátása az idők folyamán lassan összezsugorodott. Hiszem, hogy ennek eredménye ez a workshop is, amelyet tavaly ősszel még csak próbaképpen hirdettünk meg. A rendezvény pozitív fogadtatása, a résztvevőktől kapott visszacsatolások (mint pl. „szólok az ismerőseimnek/kollégáimnak, hogy a következőre jöjjenek el ők is!”) azt erősítették meg bennünk, hogy ennek a kiscsoportos, alkotói workshopnak, van létjogosultsága és érdemes bizonyos időközönként megismételni. Így került sor az idén, február 20–22. között a második ilyen rendezvényre, amelynek 3 napja a résztvevők számára eredményesen, jó hangulatban telt el. De, hogy miről is szól szakmailag ez a workshop, azt Bajczár Éva textiltervező iparművész, a workshopok vezetőjének alábbi írásában olvashatják.

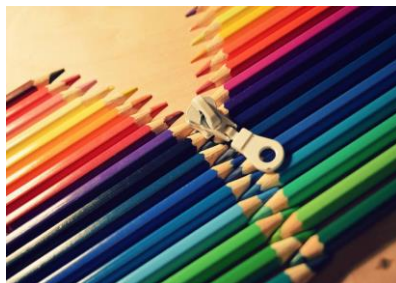
Ecker Gabriella
TMTE ügyvezető főtisztár

Speciális színtan

A speciális színtan a színek árnyalatnyi felismerését, az árnyalatok közötti finom eltérések megismerését és a színek kombinációs megoldásait teszi lehetővé a résztvevők számára. A feladatok a színek elemzésével kezdődtek, melyek a sárgák, narancsok, vörösek, ibolyák, kékek, zöldek, fehérek, feketék, szürkék és a barnák árnyalatait foglalták magukba. Az elemzések után a színsorok kialakítása és a színek kombinációk összeállítása következett. A színösszeállításokban szerepeltek még a divatstílusok és a divatszínek, mint művészeti inspirációk és a színek alkalmazási formái.

Színek és árnyalataik

A sárga színeknél, a citromsárga zöldes és szürkés árnyalatai hideg színhatást adnak. A napsárga vöröses és szürkés árnyalati meleg hatásúak. Az okkersárga, vöröses, zöldes, barna és szürke árnyalataira a meleg és hideg mély tónusok a jellemzők. A narancssárga, sárgás, vöröses, szürkés színekben is megtalálható a színpalettán. A színek kombinációkban külön lapokra kerültek az árnyalatok. A színes formai elemek képszerű elhelyezésével ka-

pott színhangulatok a citrom-sárgánál intenzív és hideg, a napsárgánál, csillogó és meleg, az okkersárgánál természetes hatásúak voltak. A divatban a kék, a lila és a fekete árnyalatokat, gyakran szokták kontraszt színeként alkalmazni a sárgánál.

A vörös színeknél a rózsaszínek sárgás, kékes, szürkés és barnás árnyalatai halvány tónusokban kerültek összeállításra. A cinóbervörös sárgás és kékes színei, a világos tónusoktól a sötétig, meleg és hideg színhatásban jelentek meg. A ciklámen-magenta és a pink vöröses és kékes árnyalatai intenzív tónusokban erősítették a többi színt. A színek társításakor fontos szempont volt az arányok harmóniája és az árnyalatok egyezése. A szinte fakónak tűnő halvány rózsaszínek a divatban a romantikus stílust képviselik. Az intenzív színeket, izzó és ríktó hasonlatokkal és nevekkal szokták társítani. Az élénk citromsárga, vörös, pink és türkiz az egzotikus stílus kedvelt színvilága.

Az ibolyalila a sárga komplementer színe, a színekörben a vörös és a kék között helyezkedik el. Az árnyalatai a vöröses és a kékes ibolya, melyek nagyon finoman színezett barnás és szürkés hatásban is megtalálhatók a palettán. A színekre a mély és sötét tónusok a jellemzők. A színösszeállításokban az árnyalatokat, intenzív színekkel lehet élénkíteni. A divatban az ibolyalila árnyalatokat misztikus színeknek nevezik.

A kék színeknél, a lilás ultramarinkék, a lilás zafírkék, az ibolyakékes indigókék, a zöldeslilás azürkék, a kékeszöld acélkék, a zöldes türkizkék és az égszínkék zöldeskék és liláskék árnyalatai a jellemzők. A színek lehetnek még szürkés hatásúak is. A színek kombinációkban ezt a szürkés színhatást, a szürke színű felhők, melyeknek szintén ezernyi árnyalata van, a füst, a pára és a távoli kékeszürke hegyek inspirálták. A tengert idézik az azürkék és a türkizkék árnyalatai. A színek tiszták és átlátszóak, ellentétben a szürkékkel. A színhatásokat még a tónusértékeik is befolyásolják, a világostól a sötétig. A divatban kedvelt kombinációs színe a fehér. A két szín társítása a hűvös elegáns stílus képviseli.

A zöld színeknek is lehetnek meleg és hideg árnyalatai. A meleg árnyalatok, a sárgás fűzöldek, a sárgás-barna olívzöldek és a barna színeket tartalmazó zöldek, mint például a khaki. A hideg árnyalatokhoz a kékeszöldek tartoznak. A vízszínek, a fehérozöldek, a smaragdzöldek és a türkizzöldek a legismeretebbek. A színtársítások a világostól a sötét, mély és intenzív árnyalatokig a jellemzők. A nagyon világos zöld színekben készült kombinációk hűvös

Fotó: Nemiskacat Látványműhely

Fotó: Nemiskacat Látványműhely

Fotó: Nemiskacat Látványműhely

hatásúak. A mély és sötét tónusú zöldek, a sötétszínű ibolyalila árnyalataival, misztikusak, titokzatosak és az éjszakai természetet idézik. A zöld komplementer színe a vörösnek. Az intenzív zöldek a vörös árnyalatokkal vidám, nyárias színhangulatot adnak. A divatban általában a hagyományos stílusokon kedveltek. A nagyon hideg fényű zöld, a hideg áttetsző kékkel társítva már egy futurisztikus, divatirányzat képét vetíti elénk.

A *fehér* színeknél a szürkés krétafehér, a hófehér, a matt csontfehér, a porcelánfehér, a törtefehér és az optikai fehér a jellemző. A törtefehér árnyalatai lehetnek melegek, ezek sárgásak és rózsaszínesek. A hideg árnyalatai, pedig kékesek és szürkés. A színösszeállításokban lehetnek halvány, fakó, áttetsző vagy elmosódott hatásúak. Kedvelt kombinációs színe a fekete, amivel éles kontrasztot alkot.

A *fekete* sokféle árnyalatban létezik. Barnás és a kékes változatai mellett, sárgás, vörös, zöldes, lilás és szürkés színekben is megtalálhatók a palettán. A fehér árnyalatokkal a divatban a klasszikus stílushoz tartoznak.

A *szürke* árnyalatokat semleges színeknek nevezik. A tónusok a világostól a sötétig terjednek. A színek lehetnek finom eltérésekben, sárgás, narancsos, vörös, lilás, kékes és zöldes árnyalatúak. A kombinációkban a nagyon világos szürke árnyalatok elmosódott kontrasztban kerülnek egymás mellé. A közép- és a sötétszínű árnyalatokat kövek, sziklák és kőzetek inspirálták. A színek az ezüstös szürkével társítva fémesen csillogó hatásúvá válnak. A kombinációkban a formai elemekből egyes részletek kiemelhetők és hangsúlyozhatók. A tompa, egyhangú szürkék így mozgalmassabbak lesznek. A divatban a szürke színek a városi eleganciát jelentik.

A *barnák* árnyalatait természetes színeknek hívják. A tónusok a világostól a sötétig, meleg és hideg színhatásokban egyaránt ismertek. A világos tónusok a bézs árnyalatokat foglalják magukban. A barna vörös

árnyalatai, a rozsdabarna, a gesztenyebarna, az égetett umbra és az égetett szíenna. A hideg tónusaira a kékes árnyalatok a jellemzők, ezek a csokoládébarna, a kávébarna és a kakaóbarna. A színek lehetnek még sárgás, lilás, zöldes és szürkés árnyalatúak. A természetben a barnák állandó változásban vannak, a színek ezeket az átmeneteket tükrözik. A divatban elsősorban a pamutból és a lenből készült öltözékek színei.

A Speciális Színtan Workshop résztvevői a színek elemzése és a színösszeállítási gyakorlatok során, mélyebben megismerhették a színek közötti összefüggéseket, az árnyalatoknál a finom eltéréseket, a tónuskülönbségeket és a kombinációs lehetőségeket.

A workshopon egy 100–120 színből álló színekártyát és a színek alapján összeállított színekombinációkat tartalmazó anyagot készítettek, mit érdeklődési körük szerint és szakterületükön munkájukban tudnak majd használni.

***

A következő Speciális Színtan Workshopot 2019. szeptember 25–27. között rendezzük meg.

Az alkotással töltött három nap nem csak egy-egy „mű” megszületésére volt elegendő, de hasznos visszacsatolásokat is kaptunk a résztvevőktől a továbbfejlesztés mikéntjére vonatkozóan is. Bajczár Évával így az együttgondolkodás sem állhatott le: egyelőre előzetesen csak annyit írhatok, hogy a workshop tervezett folytatásában a színek keverésén lesz majd a fő hangsúly.

A workshopokról hírt adunk majd a TMTE honlapján: www.tmte.hu, a facebook oldalunkon: <https://www.facebook.com/TextilEgyesulet/>, valamint érdeklődni lehet a TMTE Titkárságán telefonon: +36 1 201-8782, e-mail: titkarsag@tmte.hu.

Ecker Gabriella
TMTE ügyvezető főtitkár